

Mesterséges intelligencia (AI) irányelvek

A Tér és Társadalom elismeri a generatív mesterséges intelligencia-eszközök, különösen a generatív nagy nyelvi modellek (a továbbiakban: „AI”) növekvő jelentőségét a tudományos használatban, ugyanakkor figyelembe veszi az azzal kapcsolatos etikai dilemmákat és kockázatokat is. A folyóirat támogatja az AI-eszközök etikus használatát, amelyek kiegészítik, de nem helyettesítik az emberi tudományos munkát. A Tér és Társadalom kifejezetten előnyben részesíti az emberi részvételre épülő tudományos cikkeket, de engedélyezi az AI-eszközök ellenőrzött használatát az írási folyamat bizonyos szakaszaiban. A szerkesztők fenntartják a jogot, hogy elutasítsák az elfogadhatatlan AI-használat gyanúja alatt álló kéziratokat.

A szerzők teljes felelősséget vállalnak benyújtott kézírataikért és az AI használatáért. Ezért a folyóirat a felelősségteljes használatra vonatkozó alábbi keretrendszer szerint működik.

Az AI-használat közzététele: A szerzőknek a beküldési folyamat során a cikkhez csatolt hivatalos, írásbeli nyilatkozatban egyértelműen és teljes körűen be kell számolniuk az AI-eszközök bármilyen használatáról. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell a felhasznált AI-technológia nevét; az eszközök használatának részletes leírását (beleértve a célt, a kutatási módszert, a formázást, a nyelvtant, a táblázatokat és ábrákat, stb.); valamint azt, hogy személyesen hogyan felügyelték és ellenőrizték az AI által generált tartalmat. Az AI-eszközök használatának elmaradását egyszerű, nemleges nyilatkozattal kell jelezni.

Elfogadható és elfogadhatatlan mesterséges intelligencia használata:

A mesterséges intelligencia kiegészítő eszközként használható a kutatómunkában és az írási folyamatban a következő területeken:

- Kutatás előkészítése: szakirodalom-gyűjtés, adatgyűjtés
- Kvantitatív elemzés
- Szövegszerkesztés és nyelvtani javítás (helyesírás-ellenőrzés, stilisztikai finomítás, formázás, szövegoptimalizálás, hivatkozás-generálás, lektorálás stb.)

Az AI nem használható olyan feladatokra, amelyek helyettesítik az emberi szerzői munkát és a kritikai gondolkodást:

- Szöveggenerálás és fordítás (a nyelvtani ellenőrzés kivételével)
- Kitalált vagy manipulált adatkészletek, interjúk, felmérési eredmények stb.
- Szintetikus adatok generálása az adathiányok pótlására a módszertan teljes közzététele nélkül
- „Adathallucinációk”, azaz kitalált hivatkozások, számadatok vagy adatok beépítése

A szerkesztőkre és a lektorokra vonatkozó külön szabályok: A folyóirat szerkesztőire és lektoraira további korlátozások vonatkoznak a mesterséges intelligencia használatát illetően. A lektorok nem használhatnak mesterséges intelligencia-eszközöket a bírálataik elkészítésekor szakértelmük és kritikai értékelésük helyettesítésére. A szerkesztőknek szintén mesterséges intelligencia-eszközök használata nélkül kell meghozniuk döntéseiket, kivéve a benyújtott

kéziratok mesterséges intelligencia használatára utaló nyomok ellenőrzését (figyelembe véve az ellenőrzési módszerek velejáró megbízhatatlanságát).